

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félre 6 kor., negyedre 8 kor. — áll.
Máskor: félre 9 kor., negyedre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Türelem! — ez a jelszó a politikában. Még a parlamenti nagy csaták tüzmesterei: Barabás Béla, Ugron Gábor, Lengyel Zoltán is e jelszót hangeztatták.

Ez is mutatja, hogy a helyzet nagyon komoly. A nagy küzdelem az uralkodó-család és a magyar nemzet közt még csak az elején áll. A döntő összecsapáshoz pedig gyűjteni kell az erőket, nem pedig szétforgácsolni.

Tisztán áll a helyzet előttünk. Az uralkodó-család a makacs-ellenállásban nem lehet győztes. A monarchia népei lassankint öntudatra fognak ébredni és belátják, hogy ők sem várhatnak semmit a Habsburgoktól. Ha mi sem érhetünk célt, pedig nekünk alkotmányunk van, amelyre esküt tett az uralkodó!

Már a horvátok — ez az a törekvésiben állhatatos és számító nép — észretörtek és mellénk álltak. Majd észre térnek még a csehek, a lengyelek is. Az olaszok is észre fogják venni a Habsburg-ház hatalmának gyöngülését és Lombardia után fognak kiváncskozni.

Ezért csak türelem és kitartás. A nagy összeomlás már nincs mesze!

Bámulatos ez a világ folyása! . . . Világgraszáló események óriási kavargásokat idéznek néha elő. Hab habra, hullám hullámra tör. Azt hisszük, világok pusztulnak el. Emlékeznek még Párisra, Zola levelére,

a Dreyfus-pörre? Micsoda lázas érdeklődéssel, visszafojtott lélegzettel hallgattuk az idén a táviródrót remegő zugását, mely hirt hozott a nagy események világából. Hjah, régen volt s való se volt talán. Volt-e gyűlöltebb név a Dreyfus-énál? Ez a név magában rejtette a bukás, a sikertelenség minden kritériumát. Ezzel a névvel harcolni többé soha sem lehet. Ennyit legalább hitt róla az egész világ. Döljön el a pör jobbra vagy balra. A név mindenkor hirhadt lesz. Ennek nem mondhatott ellen senki, soha. Soha! Milyen üres, milyen jelentéktelen szó. Soha — mennyi ez e soha? Öt év, ötven év, ötszáz év? Szentül hittünk a soha erejében — de ime, minden megváltozik. Nincs két egyforma tojás, nincs két egyforma nap, nem örök az örökkévalóság sem, a soha értékevesztetten hull alá, — a világ mindenre rácsfol. — Egy Dreyfust tegnap szociálista képviselőnek választottak Páris mellett. A soha értéke devalválódik. A gyűlölet népszerűséggé, a rajongás megvetéssé válik. Állandónak semmi sem állandó, csak egy, az állandóság hiánya. A Dreyfus név sorsa intő példa mindenkinek. A világ rémséges gyorsan feled. A milyen nehezen tanul. Egy fuvaltat és ledönti maga emelte bálványait. Feledünk . . .

Az utóbbi napokban többször esett szó itt a feledés fátyoláról, mely szakadozik.

1849-ben Paskievits levelet írt Ferenc Józsefnek. Ezt a levelet is leborították fátyollal, pedig érdekes és tanulságos ez a levél, meg a másik — a válasz.

Az orosz herceg kegyelmet kért 1849-ben a fogoly magyar tisztek számára.

„Ezen kérelmének teljesítése — mond egyebek között — lesz legbecesebb jutalma az osztrák dinasztia érdekében tett szolgálatainak.”

A császár erre azt válaszolta, hogy ha saját szive sugallatát követhetné, fátyolt vetne a multakra s csak arra fordítaná törekvését, hogy a szerencsétlen ország sebeit orvosolja, de a többi népei iránt is kötelességei „nem tünik, hogy bosszúlatlanul hagyja a magyar fölkelést:” nem szabad — ugyan — felednem, hogy szont kötelességeim vannak betöltendőik még népeim iránt s hogy birodalmam közjava kötelezéseket rak reám, melyeket nem lehet szem elől vesztenem.

Ezeket a sorokat francia nyelven írta — Ferenc József, a császár.

Hol a feledés fátyola? Takarjuk le ezt a két levelet,

Ismét elnapolás.

Írta: Barabás Béla.

Magyarország „legalkotmányosabb” királya ismét levelet küldött az országgyűlésnek, amelyben tudtul adatik, hogy jó darab ideig nem szabad tanácskoznia sem a képviselőháznak, sem a főrendiháznak.

Mi pedig, az ország főrendei és népképviselői ezt az atyai „legkegyel-

Hangulat.

Oly különös, gyászos volt az este.
A város felett biboros az ég.
Megremegett fehér hermatteste,
S könnyben uszott szeme, a csodakék . . .
. . . Ó, hát te volnál a lelkelem mása?
A csodálatos, a szent, hallgatag,
Kinek elég a szeme villanása,
S átremeg rajtam szivem dobbanása,
Amiből halk, merengő dal fakad?

Ugy elnéztem. És gyászos, keserves
Hangulat rezdült át a lelkelem.
Más a te utad. Az én rejtelmes
Repülésem nem érted sohasem,
A városban felgyulnak a lángok
És az én lelkelem homályba borul,
Valami édes szomorúsággal,
Az ajkamon bántó némasággal,
Mentem véle leverten, szóltanul.

Kuti Sándor.

Régi szüretetek.

— Alkalmi visszaemlékezés. —

A szüret javában folyik országsszerte. Csak a Hegyalján fognak később hozzá, ősi szokás szerint. A szőlőkben azonban mostanság komoly munkaszámba megy a szüret. Muzsikaszó, vidám dalolás mentől ritkábban hangzik, jóformán kiment a divatból az a mulatságnak beillő szüret, amelyről nagy anyáink emlékeznek és amelyről oly sok érdekes följegyzés szól.

A mult század végén, 1798 októberében ugyancsak vig szüret volt Mádon Vay Miklós őbester szőlőjében. A szüreten részt vett József főherceg, a fiatal nádor, Batthyány József gróf, az akkori hercegprímás, valamint a felvidék egész uri népe.

Egyik estén a zempléni urak nagy meglepetésben részesítették a műszerető primást. Fiatal gavallérokbel álló műkedvelők ugyanis egy Vitézi Játékot adtak elő, mely fényes allegóriával végződött.

A színpadul szolgáló emelványon egy római szüreti ünnepet mutattak be, mely a kor izlésének megfelelőleg, mythológiai háttérrel bír. Miután a menet elvonult, a távolban, lefestve természetesen, Mád tünt föl,

előtte a primás mellszobrával, melyet a Géniusz megkoszoruz, a megkoszoruzás alatt pedig egyik ifju, Sennyey, a primásra vonatkozó dicsőítő ódát szavalt el.

A váratlan meglepetés annyira megindította az ősz főpapot, hogy könnyezett és minden egyes szereplőnek külön megköszönte fáradozását.

Midőn Batthyány József bevégezte a szüretet, gazdagon megajándékozta a szüretelőket, valamint József nádor is úgy, hogy — mint a krónika írja — a mádi szőlőműkások ettől az időtől kezdve teljes két héten kerrsztil „tsupa aranyakat váltogattak a boltokban.”

1799-ben különösen nagy szüretet tartottak Szaplonizay József, mármarosmegyei főispán.

Két hétig tartott ez a szüret, és — mint egy följegyzés mondja — ez idő alatt egy pillanatra sem aludt ki a tűz az óriási nyílt tüzhelyen. Kocsi kocsi ért az ebéd a vacsorával folyt össze, és: „tizenkét asszonyi Személy egyebet sem tselekedte főzés és sütésnél . . .”

Ennek az esztendőnek az őszén különben is rendkívül vidám szüretet tartottak széles e hazában. A „titulus bibendi” re még

UJ! Ital mérés UJ!

Bor, Sör, és Pálinka mérési

nyitottam és a midőn a nagyérdemű fogyasztó közönség szives pártfogását kérem vagyok kitűnő tisztelettel

SÁROSY JÁNOSNÉ
Erzsébet-utca 49.

mesebb" akaratot megértvén, széteszünk és megyünk haza.

Hanyadszor már?

Harmadszor.

Hát uram, király, meddig tart még ez a lelketlen komédia? És mi jó magyarok, meddig tűrjük még törvényeinknek alkotmányunknak ilyen merész tönkresilyítésát?

Az 1867. évi X. törvények világos szavai, helyes magyarázata és becsületos felfogása szerint nem lehet volna szabad az országgyűlést januárban feloszlatni, — annál kevésbé szabad az üléseket egy huzomban elnapolni azon cézzel, hogy a nemzet meg legyen akadályozva akaratának érvényesítésében.

Miféle felfordult alkotmányos állapot az, hogy csak a királynak van akarat, csak ezen akaratnak van ereje, hatalya, — míg a nemzetnek sem akarni, sem beszélni, sem cselekedni, sem védekezni nem szabad és nem lehet?

Ugy látszik Bécsben s a császári Burgban elfelejtik azt, hogy nemcsak nálunk Magyarországon, de széles e nagy világban, nem a nemzetek és országok vannak a fejedelmekért, hanem megfordítva, a fejedelmek léteznek az országokért és nemzetekért.

All ez különösen nálunk, ahol a koronázás tényével, a fejedelem egyéni akaratának helyébe lép a nemzeti akarat uralma, amelylyel neki élnie kell, de azzal visszaélni nem szabad.

És mégis visszaél a mi királyunk a nemzeti akarat, annyira, hogy nemcsak ő maga száll szembe ezzel, de még azt sem enged, hogy a nemzet elmondhassa az ő akaratát.

Szomorú a mi helyzetünk s még szomorubb benne az, hogy ezeknek a

merész királyi tényeknek bátorságot egy négy évtizedes rendszer adott, a mely idő alatt sohasem az történt, a mit a nemzet akart, hanem mindig azt hajtották végre a szolgálékú kormányok s mindig csak az előtt hajolt meg a többség, a mit a király, helyesebben a mit a császár akart.

De azt hiszem, hogy ezzel a császári akarral már jól laktunk s akinek a szeme még most sem tapasztalja, hogy Magyarországot osztrák tartományává akarja maga a császár alá-szülyesztetni, — az a hülyeségnek előhaladott stádiumába került.

Bécsben már teljesen elő van készítve az abszolutizmus uralma s ezt csak az késlelteti, hogy mi nyugodtan nézzük az események folyását alkotmányunk erős váraiból s irott és szentesített törvényeink fegyverének védelme alatt.

Allig várják azt, hogy a magyar nemzet kijöjjön a türelméből s valamely erős lépésre vagy szenvedélyes határozatra ragadtassa magát. Mert ez az elhirtelenkedés okot adna a mi „legalkotmányosabb“ császárnak, hogy fegyverrel rontson reánk s rendkívüli intézkedésekkel csináljon rendet ebben az örökké rebbelis Magyarországon.

De hát ebből nem esznek ám. Tuljárnunk mi a német eszén.

Lenyeljük a keserű labdacot is, mert hiszen ez nem nekünk, de nekik fog megártani. Az pedig alkotmányellenes merénylet azt fogja igazolni, hogy Magyarországnak sem Bécs, sem a császár soha sem volt barátja.

Hát csak vicsoítsa a fogát az az undok kamarilla, mi nem félünk s aztán az Isten nem ver ám bottal.

Bírálat a hadseregről.

Az osztrák-magyar hadseregben, de az egész haderőben erősen tartja magát az a fölfogás, hogy a sereget, annak intézményeit, szokásait bírálgatni helytelen, mert az árát az ügynek, az egységes szellemnek, meg sok minden egyébnek. Kétségtelen, hogy vannak illetéktelen bírálatok is, de a bírálattól való tartózkodás a seregben, amely állam az államban, odáig ment, hogy még a szakirodalmi bírálatot is helytelenítik. Mert minden úgy van jó, ahogy van s miután a bírálat szükségkép a följebbvalók intézkedéseit is bírálja, tehát tilos és elítélendő.

Hogy ennek a fölfogásnak menyenyiben van igazi, mutatja az előttünk fekvő füzet, amely a hadseregről írt naplószerű jegyzeteket tartalmaz. Szerzője aligha vádolható elfogultsággal, vagy hozzá nem értéssel, miután mint tiszt huszonkét évig szolgált a honvédségnél s mint mondja, soraival csak használni akar az ügynek. Nézete az, hogy a hadsereg a nemzet által föntartott, fizetett intézmény, bírálatra teljesen jogosult, ellenben a hadsereg körében fönnálló szokás: a bírálattól való félelem és tilalom nem más, mint a gyöngeségnek jele.

Ezeket előrebocsátván, a röpirat szintén megállapítja, hogy a kiegyezés szerint közös a védelem, de nem a hadsereg. Nyelv-kérdés tekintetében teljes modern álláspontot foglal el, a midőn azt mondja, hogy az egységes vezérlés és vezénylés nem követeli meg a nyelv egyöntetűségét. Igazolja ezt a történelem, igazolja Mária Terézia kora, igazolja a jelenben a honvédség, a mely két nyelvű vezénylő és háboruban mégis egységesen dolgozik a többi csapatokkal, a mikor már a vezénylő háromnyelvű.

Ilyen érdekes dolgokat fejtet ez a könyv, csak úgy jegyzetszerűen dobva oda egy-egy gondolatot. A katonai elzárkózottságot említve, azt mondja, hogy a hadseregnek csak egy laktanyája, egy gyakorlótere s egy kávéháza van s úgy él a nemzetben, mint idegen elem. Még az ünnepek is különök, még az iskolai éveinek vége és kezdete is az uralkodó életeseeményeitől függnek s ha egy uralkodó december 30-án talál születni, ez esetben akkor lesz a tanév vége — ézszerű lovalitásból.

Zárkózottságot legjobban a katonai lelkeségek föntartásával illusztrálja, amelyekre pedig semmi szükség nincs a békében. A

külön okot szolgáltatott Kray generális mautsai győzedelme, s általában Ferenc császár hadának olasz földön kivívott több győzedelme, így a Novi melletti diadal is.

De a jelen század elején is divatban voltak a vidém szüretek. Az 1811-iki híres bortermő esztendőben Albert szász-tescheni herceg is nagy szüreti ünnepet adott schloss-hofi kastélyában. A szüreten részt vett az egész udvar s a magyar urak közül is sokan voltak hivatalosak.

Nagy meglepetést okozott a bécsi vendégeknek, mikor egy elrejtett, zöld galyakkal körülvett sátorban megszólalt a magyar muzsika. Az udvari hölgyek és urak nagyon gyönyörködtek a szép magyar muzsikában.

Az 1811-iki szüret idején a bő termés miatt annyira leszállott a bor ára, hogy egy kupa bor két forint volt. Ez a régi kupa a későbbi akónak felelt meg, csak valamivel kevesebb volt.

A huszas és harmincas évek szüretjeiről is sok érdekes emlék maradt fenn.

Ekor élték virágkorukat a híres mádi bálok és a Tormássy keringőre táncoló nemzedék soraiból nem egy vezető férfi került ki az ugynevezett Reform-Magyarországnak.

Egy ilyen mádi bál alkalmával ismerkedett meg Andrassy Károly gróf — Andrassy Gyula atyja — Szapáry Etelka grófnővel.

Andrassy Károly mint mágnás éppen nem volt gazdagnak mondható, de ritka szép daliás férfi volt. E mellett nagyon eszes, kitűnő táncos, pompás lovas, szóval igazi gáncs és félelem nélkül való lovag.

Mádon — inkább a szegényebb lányok

körül forgott és Szapáry Etelkát, a dúsgazdag örökösöt szándékosan kerülte.

Nagypapánk idejében még lenézték a partie vadászó urakat és a régi magyar nemes urak, ezüst-arany marhán, vászonnéműn kívül csak igen csekély pénzt adtak lányikkal, az asszonyt elhárítani, ma divatja mult felfogásuk szerint, a férfiak lévén kötelessége.

Azért is gazdag örökösök nálunk többnyire csak a fiúsított leány volt és csak nagy kivételképpen más leányok is, mint herceg Grassalkovich leányai, vagy a fent említett Szapáry Etelka.

A mádi szüret vége felé járt már, a híres bál után volt, mikor Andrassy Károly parancsot adott legényének, hogy fogasson, mennek haza Alsó-Sajóra, elég volt a dinandó. Még egyetmást csomagoltatott szobájában, midőn egyszerre csak női hangokat hallott.

A hangok felülről, egy ugynevezett „szélkályhá“ból jöttek, amely úgy látszik két szobát látott el fűtéssel.

— Nos leányom — kérdi az egyik hang — vald meg őszintén, melyik fiatal ember nyerte meg legjobban a tetszésedet a szüret alatt?

A másik hang sokkal üdőbb, esengőbb s a melyben a gróf nagy bámulatára Szapáry Etelka hangját ismerte föl, így válaszolt:

— Megvallom, nekem Andrassy Károly a legkülömb, az is tetszik nekem, hogy semmi földi vagyon nem esábitja, jószerivel rám se hederített. Ha ma megkérne, hozzá mennék!

El lehet képzelni, mit érzett ebben a

pillanatban a daliás Andrassy Károly. Ettől a pillanattól belátta, hogy bolondság volna a kínálkozó szerencsét elbocsátani és nem utazott el, mint még pár óra előtt tervezte. A farsangon aztán egy pár lett belőlük.

Nagy szüretet tartottak a besnyői hegyben a Grassalkovichok is, ez az alig három nemzedéken át virágzott dinasztia — és a budai szüret idején, József nádor fiatal korától egészen haláláig minden esztendőben adott nagy szüretet. Egész családja kirándult ilyen alkalommal. Öröme és fiainak, István, később meg József főhercegnek nem volt kedvesebb mulatsága ennél.

Az öreg palatinus apró, nemzeti színű szalagos puttyokat vett fiai számára s ök maguk is hordták a szőlőt, melyet takaros, fonott kosárcákban nővéreik szedtek.

A mulatságba mindig bevonták a Keglevich Gábor gróf gyermekeit s még néhány főrangú fiút és leánykát, akik versenyt szedtek fejedelmi pajtáskáikkal.

A nádor szüretjeiről a juhhusos kásának, tokányának soha sem volt szabad hiányozni s erre az alkalomra már rendszeren jó előre meginvitálta a palatinus Pestvármegye urait.

A kecskelábu, hosszú asztalok körül foglaltak helyet azok a régi jó alispánok, Dubraviczky, Simon, Földváry Gábor és nem egy nemzeti eszme, nem egy, az ország javára előző intézményt beszélt meg ilyenkor az örömi hegyben.

A nádor halála után vége lett az örömi vig szüretnek, de vége lett nemsokára, 1818-ban, körülbelül mindenütt Magyarországon.

gárság sohasem vetett gátat a nemzetközies szervezkedése, népgyűlései, tüntetési elé, sőt jogaik kivívásában még támogatta is őket. Hát ez a köszönet érte? A hazafias ifjuságunk vérebén akar gázolni már ez a megvadult, fékevesztett, kamarilla-bérencek vezetése alatt álló, bemaszlagolt tömeg? Utólag értesülünk, hogy még a helyőrség is készenlétben állt a „gyilkos banda” miatt. Ez már mégis sok.

— **A határrendőrség felállítása.** Mint értesülünk, a belügyminiszteriumban javában folynak az előkészületek a határrendőrségről szóló 1903 évi VIII. t. c. végrehajtása tárgyában. Ennek a határrendőrségnek legfőbb feladata lesz a határon átkelő figyelemmel kísérése, tájékoztatás szerzése a határon történő állami szempontból fontos mozzanatokról, eseményekről, a kényszer megakadályozására, a kitiltottak visszatérésének, a fegyverek, lőszer, hadiszerek ki- és bevételének stb. ellenőrzése.

A határrendőrség a határszéli rendőrkapitányságokból áll, melynek hatósága közvetlen a határszelen fekvő összes községekre és városokra kiterjed. Végleg ugyan még megállapítva nincs, de az eddigi terv szerint a következő helyeken fognak határszéli rendőrkapitányságokat felállítani, u. m. Pozsony, Sopron, Fiume, Orsova, Predeal, Csáca, Munkács, esetleg Gyimes. A rendőrkapitányok az állami tisztviselők állományába és pedig négyen a VII-ik és heten a VIII. fizetési osztályba vannak sorozva. A tisztviselők rangokozatban és fizetési osztályokban aztán előrehaladhatnak, éppen úgy, mint a többi állami tisztviselők. Ezen állásokra, a melyekre a pályázat a napokban járt le, temérdek pályázat érkezett a belügyminiszterhez és pedig már szolgálatban levő valamint azon kívül álló egyénekétől. A belügyminiszter abban a helyzetben van, hogy a legjobb erőkből válogasson. A törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteket legközelebb kibocsátják. Az új intézmény még ez évben életbe lép.

— **Ismeretlen felségsértő.** A fővárosi rendőrség detectivtestülete egész erőlyel nyomoz egy felségsértési és egy királysértési perben, amelyet a királyi ügyészség indított meg. A felségsértési per ismeretlen tettesek ellen folyik. Amikor ugyanis a Menza Akadémián az egyetemi ifjuság október 3-án lakomát tartott, Holló Lajos képviselő tüzes, lelkesítő beszédet intézett az egyetemi hallgatókhoz. A fiatalságot annyira elragadta a hevület, hogy a tömegből, több oldalról felhangzott a kiáltás:

— Le a dinasztiaival!

— Éljen a köztársaság!

Az ügyészség e felkiáltásokban felségsértést látott és utasította a rendőrséget, hogy nyomozza ki, kik voltak a köztársaságot éltető és a dinasztiaellenes felkiáltók.

— **Holt híret költötték.** A helyi lapok megírták, hogy Kis Mihályné gyufaoladatot ivott és meghalt. Ma reggel az állítólagos öngyilkos, megjelent a rendőrségen és nagy siránkozás közben mutogatta az ujságokat.

— Nem holtam meg tekintetes urak — zokogta. Ne temessenek el elevenen.

Alig tudták megnyugtanni a jó asszonyt azzal a magyarázattal, hogy az, amit az ujságok írtak, nem gilt. A tény az, hogy Mócsok Mihályné Kis Juliánna nevű részeges napszámosasszony lett öngyilkos a Rakovszky utca 9 sz. alatt, míg Kis Mihályné azon ház tulajdonosnője.

— **Szökevény szerelmes pár.** A biharmegyei Margitáról táviratozza tudósítók, hogy onnan Nuszbaum Eszter 21 éves leány a szeretőjével, Katz Mór bányamunkással megszökött. A

szerelmes leány a szökés előtt feltörte szülei üzletének fiókját és onnan 720 koronát ellopott. A szökevények a főváros felé vették útjukat, s állítólag Amerika lenne a végcéljuk. A megriadt szülők feljelentést tettek a szökevények ellen, akiket Debrecenben is kutat a rendőrség, mert állítólag idáig váltottak jegyet.

— **Két betörés Tégláson.** Mint téglási levelezőnk írja, ott László János és Zimán János gazdához ismeretlen tettesek betörték és 78 korona értékű holmit elloptak. A rendőrség nyomozza a betörőket.

— **Elfogott zsebtolvajok.** Az éjjel Dobos József rendőrbiztos négy veszedelmes zsebtolvajt tartóztatott le. Hárman, Gáspár Gábor, Grosz Menyhért és Csola Gábor, a rossz hírű Jozsip Ilona-téle mulatóhelyen dorbézoltak, mikor Dobos rajtuk ütött. Az egyik zsebtolvajt a folyosóra levő fatartóba rejtették, ahonnan a rendőrökkel huzatta ki. A negyedik cimborát, Babotán Józsefet, aki a zsebtolvajok társa, a Dégenfeld-téren csipték el hajnal tájban. A zsebtolvajok elfogatása a vásár zavartalan lefolyását fogja biztosítani.

— **Járványos betegségek.** Alig köszöntött be az ősz, a járványos betegségek fokozottabb mértékben kezdenek pusztítani. Ma 4 hasihagymáz és 2 kanyaró esetet jelentettek be.

— **Halálos családi perpatvar.** Hajduhadházi rémes szerencsétlenségről ad hirt ottani tudósítónk. Kántor Mihály 28 éves üveges mester folytonos perpatvarban élt a családjával. A szerencsétlen nagyon elkésérltetette a folytonos civódás és a minap elkésérltésében forgópisztolyt ragadott. Dulakodás közben a pisztoly elszűlt és a golyó a szerencsétlen ember balhálántékába furódott. A lövés pár pillanat alatt kioltotta az életét. A szerencsétlenül járt fiatal iparos halála nagy részvétet keltett. A bíróság megindította az eljárást.

— **Az ártatlanul üldözött.** A rendőrségen ma panaszt emelt Szalai Istvánné Szaluk Károly talyigás ellen, aki bárhol találja is, becsületsértő szavakkal illeti, rátámad és botránykötésével népesödületet okoz. Ma is rátámadt az utcán, úgy hogy menekülnie kellett előle. A rendőrség az izgága talyigás ellen megindította az eljárást.

— **Honvédek cöllövészete.** A debreceni 3 honvédgyalogszereg legénysége október 19, 28, 26 és 30-án a sámsoni ut mellett harcászati cöllövő gyakorlatot tart.

— **Nem jó gyermek kezébe fegyvert adni.** Pető András nagyállói lakos bankhivatalnok, hogy gyenge tanuló fiát ifj. Pető András negyed osztályu gimnázista tanuló nagyobb szorgalomra serkentse, megvette neki az általa annyira óhajtott flóbert-fegyvert. Most a szüret alkalmával a fiu, több internátusi tanulóval, kik különben is az utcán szédelegnek, kimentek a szőlőskertbe s ott flóberttel célba lövöldöztek. Volt a társaságban egy 16 éves III-ad osztályu internátusi tanuló Komorócy Lajos, kit az egész iskola úgy ismert, mint testileg legerősebb tanuló és mert ezen tulajdonságánál fogva az internátusban lakó Jarosó Géza tanár által felügyelőül is alkalmaztatott, az internátusi tanulókkal többször éreztette erejét. Komorócy Lajos a cöllövésben is első akart lenni, de Pető András nem adta ki, kezéből a flóbertet, hanem célba vette és az egyik szemét kilőtte. Szomorú világot vet ez az eset a nagyállói IV. osztályu gimnáziumban és internátusban gyakorlott fegyvel fenntartására s legazamorbabb az, hogy a tanárok ezt eltitkolni törekcsenek.

— **Felhívás.** Felkérletnek mindazok kikkél mentőegyesületi gyűjtő iverk vannak, hogy azokat misőbb dr. Burger Péter orvos vagy Tóth Béla gyógyszerész urakhoz juttassák el, nehogy az alakuló gyűlést, mely még e hónapban lesz ezáltal késleltessék.

— **Elgázolt asszony.** Dicski Lajos mikepéresi gazda a homokkerti hídán oly sebeseen hajtott le, hogy elütötte Gany Jánosné Hegedüs Mária asszonyt, a ki súlyos sérüléseket szenvedett. A csendőrség tetten érte és feljelentette.

— **A fogfájás szöruma.** Ma, az irtózatoss emberi betegségek ellen való küzdelem korában, amikor a tudóvész szörumát keresi a tudomány, mindenesetre nagyon érdekes az a hír, mely azzal vigasztalja az emberiséget, hogy vége a fogfájásnak. Fel-találták a gyötrelmes betegség biztosan ható orvosságát. Egy Rosenburg nevű német orvos egy udrenalin-kotain keveréskből álló étektelenítő szert talált föl, mely a kiok kinját, a fogtuzást teljesen fájdalomtalanf teszi. — most már nemcsak a doktor, de a paciens számára is. Vagyis nincs többé fogfájás. Szerencse, hogy az új szert nem Amerikában fedezték fel, mert így legalább meg lehet a fogfájás emberiségnek az a megnyugvása, hogy a dolog nem minden igazság nélkül való.

— **Kereskedelmít végzett szépirásu fiatal leány azonnal állást nyerhet. — Bővebbet a kiadóhivatalba.**

— **Antidol a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen.** A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint be lélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jól mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidol-t? A mely nagyszerű hatásért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegeske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Mihálovics, Grósz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla, Balázs Ödön és Radákovich Géza gyógyszerész uraknál.

A kulcs.

(A Piacon egy ur megpillantja az egyik adósát. Utána siet.)

— Megvagy!

— Ah... te... Mihály! Hogy vagy, barátom?

— Sohse érdeklődjék az ur az én hogyléteim iránt... Mi lesz a száz koronámmal?

— Ah, igen! A te száz koronáddal? Persze, persze...

— De kérlek, barátom, én...

— Ön elrejtőzik, elköltözik, visszaküldi fölbontatlanul a leveleimet és esse ágában sines, hogy legalább udvariasan mentegesse az eljárást.

— Ha csak arról van szó... A legudvariasabban...

— Most már késő. Most már hiába beszél nekem az ur. Fzessen! Addig el nem bocsátom, amíg nem fizet.

— De... lehetetlen...

— Majd meglátom, hogy lehetetlen-e. Maga alig egy hónappal ezéltött nősült. Tudom, hallottam. Okvetlenül kell tehát száz koronájának lennie. Nos, hát én kijelentem, hogy nem tágitok. Most már nem!

— De esküszöm...

— Ne esküdjék. Lássuk csak, micsoda érték-tárgyai vannak a zsebében?

— Érték...

— Van órája?

— Olcsó ezüstóra... de ha akarod, odaadom zálogba.

— Ez kevés. Nézzük a többi zsebet.

— Ej, milyen kellemetlen hitelező vagy. Hát gondolj a barátságunkra, régi barátságunkra...

— Ön sem gondolt rám, semmi közöm többé a barátságához. Nyissa ki a zsebeit!

— Jól van!... Ha már annyire szivtelen vagy, nesze a kabátom is! Le is vetkőzöm.

— Az sok. Csak a zsebeire vagyok kíváncsi. Hopp! Mi csörrant meg ebben a zsebben.

— Semmi... kulcs.
 — Kulcs? Mutassa csak.
 — Tessék
 — Milyen kulcs ez?
 — Csak a lakásom kulcsa.
 — A lakása kulcsa? E nélkül nem mehet beza, persze?
 — Azaz, hogy igen. Most látom, ez nem is a lakásom kulcsa. Csak a hálószobánké. A feleségem látogatába ment valahová és én bezártam a hálószobát, ahol a feleségem toaletjeinek a szekrénye van.
 — Bravó. (Zsebreveszi a kulcsot.)
 — Mi az? Elveszed a kulcsomat?
 — De mennyire! A hálószobáját nem tarthatja örökre bezárva. Mit is mondana ehhez az asszony? Az egy hónapos asszony!... De maga sem bírja ki az életet enélkül a kulcs nélkül. Mi? Egy hónapos férj, mi?... Bravó! Most már bizonyos vagyok abban, hogy a száz koronámat megkapom!
 — Én istenem! Ne tréfálgat, barátom. Add vissza a kulcsomat.
 — És a száz koronám?
 — Haj, haj! (Nagy schajjal a rejtett zsebéből elveszi tárcáját.) Itt a maga száz koronája!... Maga... maga...
 — Helyes, most már gorbáskodhatsz!

TAVIRATOR

Fejérváry Bécsben.

Budapest, október 11. Fejérváry Géza báró a darabont-kormány elnöke ma délután 1 óra 45 perckor Bécsbe utazott báró Skerlec Iván és Imre fia társaságában Bécsbe utazott. Elutazása előtt másfél óráig tanácskozott Lányi, Vörös és Kristóffy darabont-társaival.

Meghalt a kabinet-iroda főnöke.

Bécs, október 11. Aradvári báró König Károly a kabinet-iroda főnöke, aki Pápay István, után foglalta el két év előtt állását, ma hirtelen elhalt. Az elhalt magyar származású telivér osztrák volt és érdemeiért emelte a császár bárói rangra.

Katonai lázadás Oroszországban.

London, október 11. A szibériai Irkusban az egész helyőrség fellázadt és legyilkolta az ellenszegtűlő tiszteket és altiszteket. Az ellenök vezényelt katonaság kibontotta a vörös zászlót és szintén fellázadt.

— Veszszen a cár! Le az önkényuralommal! — ezen kiáltásokkal rohanta meg a legénység a tiszteket és halomra gyilkolta.

Az oroszországi forradalom most a legveszedelmesebb, mert most már a katonaság vette kezébe a vörös lobogót. A lázadás villámgyorsan terjed és ha nem sikerül rövidesen elnyomni, kitör az általános forradalom.

Még a pápa is!

Berlin, október 11. Mint a Berliner Tageblatt tudósítja Rómából jelenti, a pápát nagy aggodalmak töltik el a magyar válság miatt. (?) A pápa fél a Habsburg-birodalom (olyan nincs a világon, legfeljebb bécsi kapucinusok kriptája lehet az!) kettéválásától. A pápa aggodalmát fejezte ki a válság, de különösen a magyar klérus magatartása miatt, mert érdekei a Balkánon veszélyben forognak. (No hiszen még csak a kellene, hogy a pápa Balkán-érdekei előbbre valóknak lennének a magyar nemzet érdekeinél!)

REGÉNY-OSZARNOK

Apáca és kegyencné.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 115

— Bár mint értesítesünk is, még is sokkal inkább szeretjük volt szobafőnökünket, mintsem meglőjjük.

— Nem, nem fogjuk meglőni.

— De a lövés árát zsebbe rakjuk.

— Nehogy nagyságos urunkat megsértjük.

— A mellett maradunk, s mielőtt Mianát meglátogatnánk, térjünk be pár percre az egyetemi sörházba, s pár pohár sör mellett tudjuk meg, mi újság az Aulában.

A két mozgó nemzetőr magához vette fegyverét a raktárból, azután a mondott hely felé indultak.

Itt volt fm a vidám élet!

Diákok, technikusok, művészek minden városnegyedből tarka csoportokban terveztek füstfelhőbe takarva, s vén diákok torokszakadtából énekeltek a „gaudeamus”, másutt fiatal gyerkőcök szabadságdalokat zengedeztek, s folyt a sör, mint tenger.

Wencel és Muki egy nagy asztallal szemben foglaltak helyett, melynél a főhelyen mint királyné, a torlaszok menyasszonya ült.

Az apáca nővére, az öreg Bienenfeld idősb leánya, Paulina ez, kit itt kacagva, dőzsölve újra feltalálunk.

Még mindig szép a vidám Paulina.

Mint német emazon, telias kalapot, és feketevörös arany szalagot visel. Olyan már, mint az elhervadt rózsza, mely színét nem a természetnek, hanem a művészetnek köszöni.

Hangja már elveszté csengését, szeme a büvös fényt, de azért a csengése vesztett hang, összhangzik a zivataros jelenetekkel, s termete mindenkihez szívesen simul.

Minden ize, valóban a torlaszok menyasszonya.

— Igyatok, igyatok urak! — kiáltá.

— Az én vastag Mihályom fizet ma mindent!

— Éljen! Éljen a vastag Mihály! — kiálták kacagva a diákok.

— Sörében több a szesz, mint benne a szellem.

— Meddig fogja még ez ostoba sörshordó adósságadat fizetgetni, Paulina?

— Mit tudom én? Talán ő még sovárabban óhajtja már a szabadulást, mint én!

— Hátha akad még egy Erlenstein ur?

— Ki úgy bánik a gyémánttal, mint a kofa a borsóval.

— S minden bétén egy új fogatot ajánlékoz.

— Igazatok van. Erlenstein engem aranyban fűrésztött, de az rettenetes jéghideg fürdő volt, — felelé Paulina, s reszkett. — Ez embernek milliói vannak, de szíve nincs. Ugy feküdtem karjai közt mintha az ördög ölelt volna, s midőn elbagyott, örömtelt szívvel kiáltam utánna: — Apaga Satana.

— Bravó, bravó! A mi menyasszonyunk még latinul is beszél.

— S annál inkább igazza van, hogy ezen Erlenstein valódi pokolfajzat.

— Igaz az, hogy Bienenfeld urat csak azért szerződtette, hogy leányait elcsábíthassa?

— Igaz uraim, az utolsó botlóg igaz. Két év előtt nevenapján fogadott, 100 cigarettébe 10 bankrészevény ellen, hogy mielőtt az első hó lehull, én vagy nővérem, kedvese leszünk.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— Az idei szüret alighanem egyike lesz a szomorubb szüreteknek az egész országban. A szárazság, amely megismétlődött s a szőlők különféle betegsége igen sok reményt tett semmivé. Azokon a helyeken, ahol a szüretelés már megtörtént, mindennél kevesebb must termelt, azokon a he-

lyeken pedig, amelyeken csak most kezdik meg a szüretelést, a kilátás a lehető legrosszabb. Egyes kivételes helyeket leszámítva, el lehet mondani, hogy a tavalyi termelt mennyiségnek legfőlegb fele kerül a hordókba. Ily körülmények között azt lehet hinni, hogy a minőség ad kárpótlást. De hát ez sem úgy van, mint eleinte hitték. Egyes vidékeken igen jó minőségű must lett vagy lesz, de az ország legtöbb részében aligha mulja fölül a tavalyi minőséget. Növeli a bajt az is, hogy vevők nem igen jelentkeznek és hogy a kis mennyiségben termelt bornak alig van ára. Annyit sem igen adnak érte, mint tavaly adtak. Az osztrák borkereskedők kezdenek elmaradni s kivételről aligha lehet beszélni. Ha mind ehhez hozzá vesszük azt is, hogy a tavalyi borok fő része még mindig eladatlan, aggodalom foghatja el a szőlőbirtokosokat, akik a nagy jövedelem reményében fogtak az ültetéshez.

Helyi érdekű vasutak és földbirtokok. Helyi érdekű vasutak mentén földbirtokkal rendelkező gazdákra fontos határozatot hozott nemrégiben a közigazgatási bíróság. Egy konkrét esetről kifolyólag kimondta hogy a helyi érdekű vasutak tartoznak létesíteni, vagy legalább is túrni mindazt a létesítményt, amelyet vasutvonalukon át való közlekedhetés végett a szomszéd birtokok érdekei szempontjából az illetékes hatóság szükségesnek ítél. Hogy mikor forog fenn szükség, azt a hatóságok nemcsak a területkiszájitáskor, de bármikor később is megállapíthatják. Az illetékes hatóságnak joga van a vasutvonalon át való közlekedés szokásos módjai közül azt megállapítani, amelyet a viszonyokhoz képest a törvényes igényeknek megfelelőnek és szükségesnek tart, tehát magánhasználatra szolgáló iparvasutal való átjárását is. A vasuti jog kizárólagosságát a törvény csupán közforgalmu vasutal szemben részesíti védelemben.

A gazdasági cselédlakások kérdése. Bihar vármegye törvényhatósága az egészségnek és az ethikai tekinteteknek megfelelő gazdasági cselédlakásokról szabályrendeletet alkotott. Megállapítja a szabályrendelet, hogy a benne meghatározott feltételeknek meg nem felelő lakások öt éven belül megfelelőleg átalakítandók. Miután a mostani balsikeres esztendőben a cselédlakások átalakítása oly nagy terhet ró a gazdaközönség vállaira, amelyeket meg nem bír, a bihar vármegyei gazdasági egyesület felkérte a vármegyét, hogy a szabályrendeletet akként módosítsa, hogy az öt éves határidőt tizenöt évre hosszabbítsa meg.

A budapesti kőbányai sertéskereskedelm osztrák jelentése.

1905. okt. 11.

A) Bizott sertések ára: I. A) Magyar és orosz. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm feltűli sulyban) ————— állérig. Öreg közép (páronkint 300—400 kgr-ig terjedő sulyban) ————— állérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm feltűli sulyban) 139—140 állérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 139—140 állérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 139—140 állérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm kint feltűli sulyban) ————— állérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) ————— állérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban ————— állérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronkint 260 kilogramm feltűli sulyban 139—141 állérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 138—139 állérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 136—137 állérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) I. Nehéz (páronkint 240 kilogramm feltűli sulyban) ————— állérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) ————— állérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm feltűli sulyban) 139—140 állérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 137—138 állérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 135—136 állérig. A bizott sertés átlagárnyza csendesebb.

törvény szerint a polgári pap keresztel, a polgári anyakönyvvezető anyakönyvez, a külön katonai lelkész legfőbb temethet a külön katonai temetőben. És ez a zárkóztatási parádé az adózó népnek évente két millió koronájába kerül. Kérdi, miért ne végezhetnék a katonai hitélet ügyeit azon egyházmegye lelkészei, amelynek területén a katonaság állomásoz? Hasonlóképpen abszurdumnak és fölösleges kiadásnak tartja a katonai építészeti osztályt és építészeti számvetőséget, amiknek a dolgát legalább is annyi szakértelemmel elvégezhetnék az államépítészeti hivatalok.

Ami a hadsereg elleni antipatiát illeti, arra a meggyőződésre jut, hogy az meg nem szűnik mindaddig, míg a honvédség nem egyesül a hadsereg magyar ezredeivel, amidőn magyar lesz a vezénylet s magyar a tiszt kicsitől nagyig. (De hiszen éppen ettől félnek Bécsben.) A német nyelvet említvén, tanár korában szerzett tapasztalataival igazolja, hogy a mai hadseregben hátránya az valakinek, ha magyar, mert ha nem tud németül, el van zárva előle a magasabb kiképzés uja. Sok nagyképességű ember török így le, mert a magasabb szaktudományokat nem tanulhatja az anyanyelvén, ellenben közép-szereségek előre haladnak, mert német az anyanyelvük.

Az író föltétlenül a magyar koronás zászló behozatala mellett van, de a kardbojtról, mint jelvényről, másként nyilatkozik. Nevetségesnek tartja, hogy ez a katonai szempontból semmiféle értékkel nem bíró tárgy ennyi kérdésben okoz galibát. Azt mondja, hisz már ott vagyunk, hogy a modern hadsereg gyalogságánál és tüzérségénél már a kardnak, mint harceszköznek a jogosultsága is megszűnik s apránként a muzeumba kerül a többi szállégyver: buzogány, csákány, lándzsa mellé, — hát még a kardbojt! A lovasságnál elismeri a szíjkardbojt hasznát amit a lovas kardjára akaszt, az aranykardbojt szerinte azonban már csak alig indokolható kiadásokkal járó haszontalan cifraság. (Bécsben mégis esküsznek rá!)

Az sem utolsó, a mit a katonai zenekarokról mond, előrebocsátva, hogy tisztelője a zenének s maga is zeneértő. Nézete szerint a katonai zenekaroknak nincsen létjogosultságuk, hasznuk sincs s száz zenekart negyven emberével számítva: már ez maga négyezer embert von el a fegyver alól. Ehez hozzáadandó, hogy a zenekar berendezési költsége 800,000 korona s száz zenekar egy havi ellátása és főtartása négyszázezer koronára rug. Ezt az óriási összeget az adózó nép, meg a tisztok fizetik a keservesen meg-szolgált havidíjból. Ez évenként ötmillió korona cinnadrattára oly országban, a melyből azrével vándorot ki a nép, mert nincs mit ennie!

És van ebben a könyvben sok egyéb dolog is mondva s nem mondhatja senki, hogy a ki mondja, az ne értene e dolgokhoz. A vezérkari tisztokról, a ki életüket az irodákban töltik, a helyett, hogy a szolgálat érdekében a csapatnál dolgoznának, szól az után. Majd az altisztekről, a kikről az a nézete, hogy a harcban fontosabb elem, mint a tiszt, de azért az altiszt kérdés csak annyiban foglalkoztatja a hivatottakat, hogy annak nem szabad — keztü nélkül járni. Igen kemény kritikában részesíti a nevelőintézeteket s némely ezüst evőeszközös rendszert szoros kapcsolatba hoz a későbbi eladósodások okaival. Általán merész kézzel boncolgat hitelügyeket, ruházati fölösleges túlköltségeket, a rendszer elfajulásait s bőven szolgál tanácsokkal is, a miket huszonkét évi tapasztalat diktált.

De a miket természetesen a hadsereg vezetősége nem fog elolvasni azon egyszerű okból, mert a magyar hadsereg vezetősége nem tud magyarul.

Munkások figyelmébe.

Nem ad erőt a szeszes ital a munkához!

Megcáfolatlan kísérletek és megfigyelések bebizonyították, hogy az alkohol az agy működését megakasztja és az izomerőt gyengíti. Tehát leszállítja úgy a szellemi,

mint a testi munka értékét. Az alkohol csak elbódítja a fáradságérzetet, azon nélkülözhetetlen biztosítószerepet, mely élesen jelzi azt, hogy a munkát be kell szüntetni, mert annak folytatása veszélyezteteti és elpusztítja a munkást. Az alkohol egyenesen végzetes a munkásosztályra és ennek legádázabb ellensége.

Az alkohol tehát kis mértékben semmi körülmények között sem használ, nagyobb mennyiségben pedig nemcsak hogy árt, hanem éppenséggel pusztít és a bűnnek, nyomornak és szenvedésnek örökös kuforrása.

Ezzel szemben fel lehet hozni, hogy az alkohol elbódít, feledést hoz, a munkásosztály pedig oly nyomorban van, hogy kell, hogy időnként felejtse az emberi jogoktól való megfosztását, a társadalom igazságtalanságát, a nagytőke kizsákmányolását, a túl hosszú munkaidőt, az állatnak is rossz lakásviszonyokat, a hiányos, rossz táplálkozást.

Nem céltudatos munkához méltó beszéd! A céltudatos munkás ne akarja nyomorát felejteti, hanem joga és kötelessége a nyomort megszüntetni. Ezt pedig az alkohol nagy mértékben megakadályozza.

Megakadályozza, mert elégedetté teszi, elfelejteti a munkással a társadalom igazságtalanságait; megakadályozza, mert védtelenül kiteszi a szeszítőke, a sör- és szeszgyárosok, a borkereskedők és kocsmárosok kizsákmányolásának; megakadályozza, mert lehetetlenné teszi az összetartást és egyetértést, mert tudvalevő dolog, hogy sztrájktrésre első sorban az iszákos embert lehet bérni és nem a józant. És mily végzetes az az ugynevezett egy pohár bor, melyet bufelejtőnek élvezünk. Hiszen ennek az érzésnek előidézéséhez mindig több és több alkohol szükséges és így lesz az élvezet szokásá, a szokás szenvedély.

Magyarország munkásai közül a legmértékletesebbek is átlag véve keresetüknél 15 százalékát elisszák. Mennyire haladhatott volna már a munkások és gyermekeik testi jóléte, a munkások kulturális törekvéseire fordítottuk volna. Így pedig ez az összeg csak hátráltatja ezt a mozgalmat, testileg, lelkileg megrontja a munkást és emeli a szeszítőkések hatalmát.

Munkások! A kulturának leghatalmasabb rugója az elégedetlenség. Ne keressünk meglepedést az alkoholban, ne gyarapítsuk a szeszítőkések hatalmát, ne gyengítsük és pusztítsuk magunkat és utódainkat alkohollal, ne fokozzuk mesterségesen nyomorunkat azzal, hogy keresetüknél egy részét szeszes italokra költjük.

Tartózkodjunk a szeszes italoktól, szervezkedjünk az alkohol és az alkoholtőke ellen, óvjuk meg így agyunk és izmaink erejét, hogy sikerrel neki nehezzünk azon munkának, mely nem a nyomor feledését, hanem a nyomor megszüntetését célozza.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön: Boszorkány, dráma. C.

Pénteken: Baba, operett. A.

Szombaton: Nagypó, énekes vígjáték. B.

Bérlet 14 szám (A) Bérlet 14 szám (A)

Debrecen, szerda, 1905. október 11-én:

Az erény utjai.

Vígjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Corbier gróf	— — —	Deési Alfréd.
Cecile, neje	— — —	Almássy Loia.
Chaumette	— — —	Szakács Andor.
Bargelin	— — —	Zilahy Gyula.
Cheviere	— — —	Békés Gyula.
Varenne	— — —	Sarkadi V.
Ginette, neje	— — —	Dinyési J.

Faust. Zilahy a debreceni színház látogató közönség minden rétegeit kielégíti. Akiknek jobb ízlése, komolyabb szórakozási vágya az Aszfaltbetyár féle darabokat nem

tudja élvezni, az megnyugodhatott az este. Gounod híres operája került színre oly előadásban, amely őszinte dícséretre érdemes. A szereplők közül messze kivált Zilahy akinek játéka és éneke egyaránt művészi színvonalon áll. A többi szereplők azonban nem nyújtottak játék és ének dolgában egyaránt elfogadhatót. Külön ki kell emelnünk Radó Annát, aki kis szerepében bebizonyította kiváló képességeit. Bókeffy éneke, Polgár játéka és Fóthi Frida solo éneke emelkedtek ki kissé az előadás élvezetes keretéből. A női kar még mindig gyenge és fegyelmezetlen.

Döntés a Zilahy-féle drámai pályázat ügyében. A Zilahy féle drámai pályázat bíráló bizottsága kedden délután 4 órakor tartotta döntő értekezését. Jelen voltak Oláh Károly színházi felügyelő elnökléte alatt Kardos Albert, Szakács Andor és Szávay Gyula bírálók, míg Zilahy Gyula, a pályadíj kifizetője és a bíráló bizottság tagja irásban adta elő a maga véleményét. — A bíráló bizottság a beérkezett 13 pályamű közül egyet sem zárt ki a versenyből, de egyet sem talált olyannak, amely a kifizető feladatát teljesen megoldotta volna. A bizottság mégis kimondotta szótöbbséggel, hogy kiadja a jutalmat és pedig megosztja. Az ifju Csokonai (jelige: Ó élet, ó szerelem. Ó ne játszatok velem) és Lilla (jelige: Kedv. remények, Lillák) c. művek között; ezenkívül elismerő figyelemre és színpadi előadásra méltóknak jelölte meg a Csokonai és Lilla (jelige: A szerelem mindent pótol) valamint a Csokonai Vitéz Mihály (jelige: Hittem szép szavadnak stb.) c. darabokat. „Az ifju Csokonai“ c. 500 koronával jutalmazott komédiának szerzője: Homonnai Albert nagyváradi ügyvédjelölt, a Lilla címűnek jelgés levelében nem volt név, hanem az a megjegyzés foglalatot hogy a szerző csak a díj elnyerése esetén nevezi meg magát. A pályaművek Kardos Alberttől a Csokonai kör titkárától vehetők át.

HIREK.

Jog és pénzügyi bizottság ülése.

Elfogadták a vízvezeték tervezetét

Végre elhatározó és döntő lépés történt a vízvezeték hosszú évek óta vajdó ügyében. A jog és pénzügyi bizottság alapos vita után kedden délután tartott ülésében általános-ságban elfogadta a vízvezeték tervezetét. A részletes tárgyalást e hó 23 án kezdi meg. Az érdekes ülésről az alábbi tudósítást közöljük.

Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre főjegyző elnökléte alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak: Márton Imre, Márk Endre, Körner Adolf, Kiss Albert, Magoss György, Acél Géza, Szilágyi Imre, Bészler Károly, Fejér Ferenc, Sebvarc Vilmos, Roncsik Lajos és Tóby Elemér jegyző.

Acél Géza főmérnök előterjesztette a bizottságnak a vízvezeték terveit és az elkészített szabályrendelet javaslatot s kérte annak elfogadását.

Márton Imre szólalt fel legelőször a kérdéshez s feltette a kérdést, hogy vajjon nem volna e célszerű, hogy ha a város magánvállalkozás útján létesítene a vízvezetékét, mint sem házi kezelésben? Ezt azzal indokolja, hogy igen kétséges, vajjon lesz-e elegendő mennyiségű víz, a mi a vízvezetékhez szükséges s ha lenne, ki tudja meddig, s így a város sok pénzt öltne bele hiába ha egyszer a víz meg apad.

Márk Endre hasonló értelemben szól. Szerinte a vízszerezés Debrecenben nagyon kétséges. Így hát óvatosságnak kell lenni. Ed-dig arról győződött meg mindenki, hogy nincsen víz, nem csak itt, de a környéken sincs s a meglévő kutak is kiapadnak igen sok helyt. Mindezeknél fogva ajánlja, hogy a létesítendő vízvezeték ne a város, hanem a vállalkozó csinálja meg.

Fejér Ferenc dr. az eddig elhangzott beszédekből visszondónak látja a vízvezeték

ügyét s ezzel a csatornázást is. Utal arra, hogy mennyi járványos betegség van Debrecenben. Mindig hallani a kedvezőtlen egészségügyi viszonyokról. Ezeket az állapotokat nem lehet megszüntetni akkor, ha kellő eszközökkel nem gondoskodunk az egészségügy javításáról. Arról pedig lehetetlen beszélni, hogy Debrecennek magán vállalkozó fog majd vízvezetékét létesíteni. Hosszasan fejtegeti, hogy ez a koncesszió útján való magánvállalkozás képtelen terv, kéri, hogy ejtse el a bizottság. Ha most eltemetik a vízvezeték ügyét, bajos lesz újra feltámasztani. Az lesz Debrecen érdeme, ha milliók árán fogja a vízvezetékét létesíteni. A maga részéről még abba is bele menne, hogyha jó vizért a bihari hegyekbe vagy a tokaji hegyláncolatba mennének s onnét vezetnék a kellő vízmennyiséget, mert Debrecen létérdeke a jóviz.

Roncsik Lajos rövid felszólalásában kijelentette, hogy a szakértőktől a kellő és jó vízmennyiségre nézve megnyugtatót kapott.

Aczél Géza szakszerű magyarázatokkal szolgált a bizottságnak. A vállalkozás útján való létesítést felette bajosnak tartja, mert ha megis csinálnák sohase a város érdekét néznék, hanem a saját hasznukat. Ezért tett a mérnöki hivatal annak idején javaslatot a közgyűlésnek, hogy házi kezelésben csinálja meg a vízvezetékét, a mely a város közönségének is nagy előnyököt nyújtana. Szólt ezután a mély furású kutakról s ezzel egy szerszámú elakarta oszlatni a bizottságnak azon aggodalmát, hogy kellő víz nem lesz. Példákat hoz fel a többi alföldi városokból, a hol szintén a mély furású kuttal segítettek a bajon. Kéri a terveket a részletes tárgyalás alapjául elfogadni.

Kiss Albert a Márton Imre és a Márk Endre felszólalásait valija a magáénak, azonban a vízvezeték visszafelújítását nem látja benne. Igenis akarja, hogy a vízvezeték és csatornázás létesítessék. Ő úgy képzeli a magánvállalkozókkal való létesítést, hogy a a tervek alapján próbálják meg a vállalkozókat megkérdezni, hogy bele mennének e? Hallotta, hogy vizet nem igen lehet kapni s ezt az aggályt elosztatni nem éppen kis feladat. Végül arról szól, hogy a gépek hajtó erejét esetleg az új villamos telepből nyernék s így olcsóbbnak véli, mint külön gépezetekkel. Ajánlja, hogy kíséreljék meg a vállalkozókkal való tárgyalást.

Aczél Géza válaszol a beszédekre s kijelenti, hogy nem zárkózik el vállalkozók útján való létesítéstől, erre nézve szükségessnek tartja a pályázat kiírását.

Márk Endre Fejér Ferenc beszédére reflektál s kijelenti hogy az általa neki imputált azon megjegyzését, mintha ő a vízvezeték ügyét elodáznai szeretné nem mondta, sőt inkább akarja, hogy minél előbb létesüljön. Azonban lekiismereti kérdés a várost belevinni olyan ügybe, a mely nem bizonyos. Azért mondja, hogy vállalkozót kell keresni, a ki a vízvezetékét megcsinálja, mert így a várost kevesebb megterhelés éri.

Fejér Ferenc ismét aggodalmának ad kifejezést.

Magoss György azt vette ki az eddigi felszólalásokból, azt értelmezte, hogy a vesztélyt a bizottság a vizsükében látja. Ő is tanulmányozta a dolgot s kijelenti, hogy a mély furású kutakkal meglehetően csinálni a vízvezetékét. A mellett foglalt egyébként állást, hogy a város kezelésében legyen a vízvezeték.

Az általánossági kérdésben még Szánthó Sámuel szólalt fel s kijelentette, hogy ő sem képzelt olyan vállalkozót, a ki a vízvezetékét megcsinálná.

Végül a zárszó jogával Aczél Géza és ismételtén kéri a javaslat elfogadását.

Vecsey Imre ezután feltette a kérdést, hogy a városi kezelés, vagy a koncesszió útján való kiadás mellett dönt a bizottság.

A bizottság többségi szavazattal a be nyújtott tervezetet és javaslatot általánosságban elfogadta s a részletes tárgyalást e hó 23 án kezdi meg.

Az ülés ezzel véget ért.

— **Őszi esők.** Telesírta a felhős ég könnyével a földet. A fák korhadó esücskeiken lézengő sárga levelek alig bírják a nehéz cseppnek nyomását s a melyik már nem bírja, lemondóan válik meg az ágtól, hogy takaróul szolgáljon a földnek.

Őszi eső, őszi idő!! A hervadás, a lemondás szaka, melanchólikus, nehéz lelkek kedves időszaka ime beköszöntött azzal a ködös álmosító esővel, a mely sárrá olvasztja a nyári utak meleg porát, a hol csacska csipipeléssel, gondtalanul fürdött a szürke kövér veréb. Mert csak most kezdődik az ősz. Az eddigi idő csak átmeneti volt lassan, finoman, észrevétlenül a nyárból az őszbe. Még mindig tudunk gyönyörködni a gyérülmi kezdő falevelek selymében, még halatszott eddig valamelyes zengés, zsongás a berekből, ligetekből, valamelyik költőzködni készülő madárhangjaképen; még jól esett a som-piros, bársányos színe s a lombos bokor még tartotta magát. És már... Üvegház alá kerülnek a kertek diszvirágai, puha, meleg földbe fekszenek a rózsatövek s a szürke veréb nem a porban fürdik már, de valamelyik tar ágon összehúzódva szomorúan bóbiskol.

S az őszi eső csinálta mindent, azzal a fagyos, ólmos hűvösségével, mely miatt megváltozik a táj, az ég színe, átalakulnak az emberek, meg melegedik a kályha a szobában és minden minden készülődik, szorgoskodik a tére, amely igen igen keménynek ígérkezik. De azok, akiknek szomorú, unott és borongós a világnézetük, azok örülnek ennek a nehéz őszi esőnek; azoknak tetszik ez a perspektíva, mely a haldokló természet főnséges panorámáját tárja eléje.

És az őszi, ködös eső lassan permetez; az átmenet betetőződést nyert s a váltig tartó nagy borongás nyilván jelzi, hogy csak most vette kezdetét az igazi, a nagy — ősz...

— **A képviselőház elnapolásához.** Nevezetesen az országgyűlésnek december 19-ikéig történt elnapolásában az, hogy az ily hosszú ideig való elnapolás még a jóhiszeműség látszatát is nélkülözi. Kitűnik ebből, hogy a békés kibontakozás lehetőségét nem is veszik már számításba és nem gondolnak arra, hogy parlamentárisan oldják meg a helyzetet. Ugyanis miután december 19-ikéig napolták el az országgyűlést, már arra nem számítottak, hogy ha a képviselőház akkor ismét összeül, elintézhesse a rendes teendőket, melyek az államháztartás érdekében szükségesek volnának. Hisz ha addig az ideig kormány alakulna, az sem gondoskodhatnék még ez évben akár az indemnitásról, akár ujoncokról az idő rövidsége miatt. Tehát már nem is gondolnak arra, hogy alkotmányos és parlamentáris kormányról, olyanról, mely a mostani képviselőház többségének megfelel, gondoskodjanak. Az a mód is, hogy báró Fejérváry és kormánya, nem jelenvén meg a képviselőházban, az elnapolási kéziratot levélben küldötte, bizonyítja, hogy amint azt gróf Andrássy Gyula is kelően elítélő kritikával kiemelte, a parlamentet mostani alakjában nem akarják tekintetbe venni. És egyúttal a hivatalos lapból ma délután fél tizenegy órakor rendkívüli kiadást jelentettek meg és abban publikálták a királyi kéziratot. Ez minden

esetőségre való számításból történt. Talán attól féltek, hogy Just Gyula nem veszi át a levelet. Avagy vonakodik kihirdetni. Vagy a képviselőház megakadályozza a kihirdetést. De akármilyen volt is az indok, a tény az, hogy e cselekedettel izelítőt szolgáltattak a parlament nélküli intézkedésekből. A királyi kézirat kihirdetése a képviselőházra tartozik; afelett a képviselőház rendelkezik. A hivatalos lapban való közlés tehát már mellőzése a képviselőház rendelkezési jogának.

— **Makó Lajos óvadéka.** Makó Lajos volt debreceni színigazgató ma beadványt intézett a városhoz, melyben a 20.000 korona óvadékanak kiadását kéri. Minthogy az óvadék visszatartására semmi ok fenn nem forog, a tanács ki fogja utalni az összeget és evvel megszünt minden összeköttetés Makó Lajos és Debrecen városa között.

— **Nem kell jelentkezni.** Az áldatlan politikai helyzet, kivált annak a tényleges és tartalékos katonákra kiható szomorú következményével szemben valamelyes jóleső momentum is fölbukkant a rettenetes bonyodalom közepette. Az ellenőrzési szemléket erre az esztendőre eltörölték, minél fogva sem a népfőlkölnöknek, sem a tartalékosoknak, sem a póttartalékosoknak nem kell jelentkezniük a szokásos, de annál unalmasabb szemléken. Ez a némileg kedvező mozzanat sem egyéb azonban, mint politika. A hadvezetőség ugyanis nagyon jól tudja, hogy Magyarországon ez idő szerint hullámokat ver a hazafias fölbuzdulás, a melynek szent hevében az összes magyar tartalékosok és népfőlkölnök bizonyosan. Jelennel felelnek a szokásos Hír helyett. Mivel pedig ezzel büntetés jár és mivel a magyar tartalékosokat ezidőszert büntetni nem tanácsos: a hadvezetőség inkább akként intézkedett, hogy az ellenőrzési szemléket Magyarország területén az idén nem tartja meg. Tehát politikai fogás az egész, mely mindössze arról jó, hogy megkíméli az öreg harcosokat az oktalan jelentkezés esetleges kellemetlenségeitől.

— **Diákvért iszunk.** Az ifjuság kedden este 8 órára tervezett fáklýásmenete váratlanul elmaradt. Az ifjuság vezetői ugyanis a késő délutáni órákban arról értesültek, hogy a megfizetett bérecek vezetése alatt álló nemzetközi szociálisták meg akarják akadályozni a felvonulást és képesek még vérengzésre is. Ezért maradt el a hazafias tüntetés. A rendőrség is értesült készülő ellentüntetésről és vérontásról, miért Mihályi rendőrfelügyelő este 7—8 óra közt kivonult a rendőri tartalékkal. A felbujtogatott nemzetközi szociálisták öt kisebb csoportban tényleg készenlétben voltak és 50—60 főnyi csoportokban a Csokonai-kert, az Egyháztér, Hatvan-utca, József főherceg és Csapó-utca torkolatánál vagy 40—50 főnyi dorongokkal felfegyverkezett banda pedig a Vár utca környékén táborozott. Nem is titkolták szándékukat.

— Diákvért iszunk ma — hangzott fel itt-ott a fenyegető kiáltás.

De hát nem ittak diákvért. A fáklýásmenet elmaradt, Mihályi rendőrfelügyelő pedig feloszlatta a csoportosulásukat. Ezzel azonban még nincs vége a dolognak. Elvégre is az ország legmagyarabb és leghazafiasabb városában ürhetetlen már a nemzetközi, istent, hazát megtagadó, szociálista banda garázdálkodása. — Ez ellen már tenni kell valamit, mert hiszen a türelemnek is van hátára. A pol-

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tülhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. Ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kőz-
előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

**beszerzési áron alól
bocsátom áruba.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m.
t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.

PLASZTIKUS

Szép természet minden hölgy nyerhet, ha csakis
**mérték után készített
mellfűzőt használ.**

Hölgyek óvakod-
janak a gyárilag
előállított fűzők
használatától, mert
ezek a legnagyobb
mértékben ártal-
masak a szervezetre,
míg ellenben a mér-
ték szerinti készi-
tési mellfűzők az
egészségnek meg-
óvása céljából or-
vosilag is ajánlatnak.

A legjobb egész-
ségi fűzők készi-
tője.

• Piac-u. 42. sz.

Goldstein Karolin.

Kérjen prospektust!

Tiphus és hasonló járványok ellen
a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legfőkétebb, legki-
tűnőbb, a legelősebb és a legkisebb
vizszűrője, mely az ivóvizet kris-
tálytisztává és a legrosszabb vizet
is élvezhetővé változtatja. Amerika, An-
gol, Belgium és Németországban
több százezer van használatban.
Minden felszerelés nélkül bárki
is bármely vízvezeték csapjára
könnyen feltehető.

Egy darab ára **K. 22.50.**
használati utasítással

Kapható:

AUERIGNAC-nál
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz.
Telefon 55-38.

a NOXALL JR magához kizá-
lagos lerakata, valamint minden

műszaki és jobb vaskereskedésben,
Nélküli zhetlen minden háztartásban.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezés,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és elele-
ges költségvetések
feljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.

BUDAPEST, V. Váci-utca 20. - HIRDETÉSI IRODA.

**ELSŐRANGU HIRNEVES
OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK
VEZÉRNÉPVISELŐSÉGE**

**CEMENTGYÁRUNK ÉS MELLÉKTARTÓMŰVEINK TERÜLETÉRE
ELKÁN ÉS BOSSÁNYI
BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.**

TELEFON: 11-13. * Hírdőnyitási: ELŐRE NYELT.

Beállítások kitérők a műveinkről. Portland és Románia
cementek a piaci áron, ami legújabbakban
munkák.

**ÉPÍTŐMESTEREK
BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK
CEMENTÁRO-GYÁROSOK
ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK**

az itt állítottak évek óta a legújabbak és a legkisebbek
a legújabbak és a legkisebbek a legújabbak és a legkisebbek
a legújabbak és a legkisebbek a legújabbak és a legkisebbek
a legújabbak és a legkisebbek a legújabbak és a legkisebbek

Gsászari és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berende-
zések eredeti tervek szerint.

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, for-
vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt,
mint:

**Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés
vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel
már sok év óta ki van próbálva ez a szer a**

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keve-
rékből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor
megszünteti emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájá-
ban elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor hasz-
nálandók: fejfájás, felbőfőség, gyomorégés, eszmör melyek biztos előjelei a króniku-
gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fáj-
dalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader
módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti
az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bányadság, mindmennyi
következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotá-
nak. Eltványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fej-
fájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor
az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elő-
segíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a fel-
izgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizo-
nyítja ezt.

**A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50
és 2.—**

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve:
Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0,
cseresznye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér,
ehalmus gyökér a 10.0.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Melyik gazdag urné

solna hajlandó viszonyszolgálat fejében egy intelligens jékképi fiatal embernek 200 koronát rövid határidőre kölcsönözni? cím „Diskréció” e lap kiadóhivatalába.

„Delta“

levele van a kiadóba, kérem vegye át.

Két fiatal urleány

levelezni óhajt két intelligens fiatal uri emberrel „Csak azért is” jeligére a kiadóba.

Intelligens

fiatal szép leányt vagy asszonyt pártfogolnék csakis teljes címmel ellátott leveleket „Delta” jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Monogramok

Hímzése elváltatik Veres utca 15.

Utazók.

Fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyerne. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlataikat „K. R.” jelige alatt Debrecen posta restante.

Kiadó

A vámospécsi határban a csere alatt 25 hold lakóház és istállóval ellátott birtok f. évi október 1-től. Tudakozódní Széchenyi-utca 6. szám alatt.

Fűszer üzletbe

tanuló felvétetik cím a kiadóba.

Nőruha varrótermünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

birneves szabó mestert nyertük meg, hol

**Kabátokat, Angol-Costümeket,
Séta- és Alkalmiruhákat**

saját szöveteinkből

a legkényesebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

női divatterme

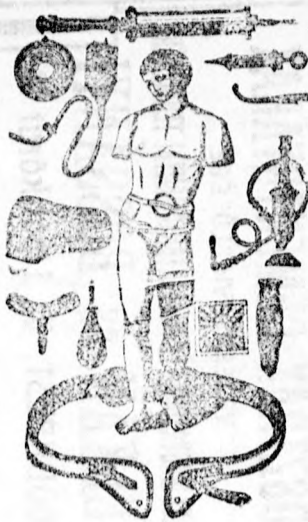
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Hirdetmény.

Az állami főreáliskola udvarán folyó évi október hó 17-én, délelőtt 9 órakor, két darab, alig pár évig használt és teljesen jó karban levő, egyenkint 294 centiméter széles és 173 centiméter magas kovásolt vas rácskerítés, és egy 264 centiméter széles, 230 centiméter magas vas rácskapu, nyilvános árverés útján, készpénz fizetés mellett eladásra kerül. A venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a kikiáltási ár 100 korona, s hogy a megvett tárgy azonnal átvehető.

Debrecen, 1905. évi október hó 10-én.

Az állami főreáliskola igazgatósága.

Keztyű vételnél

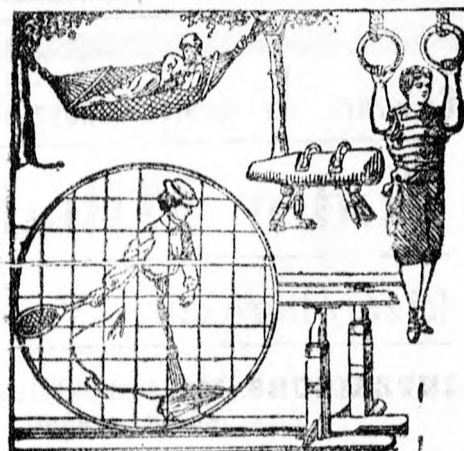
ügyeljünk arra hogy csakis szakértőtől vásároljunk.

Legajánlatosabb tehát ha a legujabban felfedezett amerikai fiatal kecskék bőrből készített finom kesztyűket használjuk, a mely áruk dus választékban kaphatók

Kun Márton

kötszer-, keztyű-, pipere és kézműáru üzletében

DEBRECEN, Piac-utca 12. szám.

Alapított 1878. Telefon 18-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

teniszszőke, függőágy, kerítőlátó, tekejáték, szék, penya és fehér kendőkötél legelősből megkapható beszerzési forrás.

Seffer Antal

Report-eszközök és kötélyórtó-telep

BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Részlettel) (Részlettel) (Részlettel) a Hajó-utcaival szemben

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU”-hoz címzett gyógyszer-tárban DEBRECENBEN kapható.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti” gyógsavanyúvizet

Magyarország giesshüblje !!

Ize és gyógyhatása páralan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti” gyógviz üveggel együtt	32 fillér
üvegeket visszavesszük:	12 „
1/2 lt. „Répáti” gyógviz üveggel együtt	23 fillér
üvegeket visszavesszük:	7 „

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1

Telefon 332.